

Yayın Adı Hürriyet
Referans No 29524687
Renk Renkli

Yayın Tarihi 23.05.2013
Etki Tarafsız
STxCM 83,66

Küpür Sayfa 1
Tiraj 427985
Sayfa 28

Piri Reis haritasında önemli bir detay

BAKIŞ

Doğan
HIZLAN

dhizlan@hurriyet.com.tr

MUTLAKA gitmeniz gereken bir sergiyi, **Piri Reis Haritası** ekseninde hazırlanan sergiyi, yazımın ilk cümlesinde tanıtmalıyım: UNESCO tarafından **dünya kültürel miras tarihinin önemli varlıkları arasında gösterilen** ve günümüze kalan en eski dünya haritalarından biri olan **"Piri Reis ve 1513 Dünya Haritası: 500 Yılın Gizemi"** isimli görkemli sergi MSG-SÜ Tophane-i Amire Kültür ve Sanat Merkezi'nde 31 Mayıs tarihinde kapanıyor.

Dünya haritacılık tarihine adını yazdırmış ünlü Türk-Osmanlı Derya Beyi **Piri Reis**'in 1513 tarihli Dünya Haritası'nın 500. Yılı kutlanıyor. UNESCO tarafından da resmi olarak desteklenen sergi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nin ev sahipliğinde gerçekleştirildi. **"Piri Reis ve 1513 Dünya Haritası: 500 Yılın Gizemi"** sergisinde sanat eseri niteliğinde 90 adet büyük boy harita sergileniyor. Sergi daha sonra **Piri Reis**'in doğum yeri olan Gelibolu ve Çanakkale, İzmir ve Eskişehir'i ziyaret edecek.

Sergi, Prof. Dr. **Mustafa Kaçar**'ın başkanlığında İstanbul Exhibitions ve **Boyut** Yayın Grubu tarafından kotarıldı. Sergide, **Piri Reis** öncesi dünyaya bakışı, 1929'dan günümüze haritanın hikâyesi, 1513 Dünya Haritası'nın özellikleri, çağdaş Türk tasarımcılarının gözünden **Piri Reis** ve haritalarının yanı sıra bu haritaların geleneksel çini sanatına yansıtılmış hali ile büyük bir çini koleksiyonu da yer alıyor.

★ ★ ★

AMERİKA'nın doğu ve Afrika'nın batı kıyılarını gösteren bu harita, **Albay Ohlmeyer**'in de belirttiği gibi **Antarktika** kıtasının buzullardan arındırılmış kara sahilini gösteriyordu. **Halbuki Antarktika'nın buzullardan arındırılmış hali en az MÖ 9.000 döneminden önce mümkün idi.** Böylece 1513 tarihli **Piri Reis Haritası** dünya tarihinde üzerinde en çok konuşulan harita özelliğine ka-

vuşt. Haritaya meraklı harita tutkunlarının bu sergiyi kapandırmadan görmeleri konusunda bir uyarıda bulunayım. Yazımın başlığında da belirttiğim ve **Piri Reis**'in haritasına her zaman ayrı bir ilgi duymamı sağlayan detayı, sergide dikkatle izleyin. Haritada küçük bir ada üzerinde, ateş yakmış iki insan figürü vardır. Oysa okyanusun ortasındaki o küçük ıssız ada, bir kara parçası değil, kocaman bir balınadır!

Sergide haritalar, başarılı bir sergileme ile sunuluyor. Sergi mekânına girer girmez, gerek görsel, gerek yazılı bilgiler, sanırım **Piri Reis**'in önemini, haritacılıktaki yerini yeterince anlatıyor.

Sergi 31 Mayıs'ta sona erecek olsa da, **Piri Reis Haritası**'nı oldukça etrafıca anlatan bir kitap yayımlandı **Boyut Yayıncılık** tarafından. Kitaplığınızı zenginleştirecek nitelikte bu **iki ciltlik devasa Piri Reis** kitaplarından kısaca söz etmeliyim:

Birinci cilt, **Piri Reis-Kitab-ı Bahriye** adını taşıyor. **Bülent Özukan**'ın editörlüğünü üstlendiği ciltte, **Kitab-ı Bahriye** detaylı olarak irdeleniyor. Anlattığı tüm coğrafi bölgeler siyasi tarihîyle, kaleler, kiliseler ve benzeri yapılar bugüne kadarki durumlarıyla ve dijital uygulamaya ilaveleriyle aktarılıyor. **Piri Reis 1513 Dünya Haritası** adlı ikinci cildin editörlüğünü yine **Özukan** üstlenmiş. İlave olarak, **Svat Soucek, Mustafa Kaçar, Doğan Uçar, Gregory McIntosh, Günsel Renda, Cevat Ülkekel ve Celâl Şengör** önemli yazılarıyla kitabı zenginleştiriyorlar. Bu yazılarda **Piri Reis**'in haritası **Kolomb** öncesi ve sonrası Türk ve İslam haritaları ile mukayese ediliyor, sanat tarihi, haritacılık tarihi, Osmanlı tarihi ve benzeri açılardan haritanın önemine değinilip nasıl bulunduğu kadar bütün hikâyesi aktarılıyor. İki ciltlik yayına ilave olarak bir de **Piri Reis 1513 Dünya Haritası Replikası** yer alıyor...

★ ★ ★

500 YILIN gizemine dair bir görsel şölen!